

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

ДАВЫДАВА Анастасія Уладзіміраўна

**ЛІТАРАТУРНАЯ СПАДЧЫНА ГАЛЬЯША ПЕЛЬГРЫМОЎСКАГА:
СПЕЦЫФІЧНАЯ ПРАКТЫКА ЭСТЭТЫЧНАГА ПАЗНАННЯ НА
МЯЖЫ ЭПОХ РЭНЕСАНСУ І БАРОКА**

Магістарская дысертацыя

спецыяльнасць 1-21 80 10 «Літаратуразнаўства»

Навуковы кіраўнік
Некрашэвіч-Кароткая Жанна Вацлаваўна
доктар філалагічных навук, прафесар

Дапушчана да абароны

«__» _____ 2016 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры

_____ Т. П. Казакова

кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Мінск, 2016

Агульная характарыстыка работы

Ключавыя словы: ПРАКТЫКА ЭСТЭТЫЧНАГА ПАЗНАННЯ, ГАРЫЗОНТ ЧАКАННЯЎ ЧЫТАЧА, РЭЦЭПЦЫЯ, ПАЎНОЧНЫ РЭНЕСАНС, ЖАНР, БАРОКА, ЛІСТ, ТРАДЫЦЫЯ.

Мэта даследавання – выяўленне спецыфікі практыкі эстэтычнага пазнання чытача і літаратара (Гальяша Пельгрымоўскага) на мяжы эпох Рэнэсансу і Барока (канец XVI – пачатак XVII стст.).

Актуальнасць даследавання звязана з неабходнасцю канцэптуальнага асэнсавання спецыфікі пераходнага ад Рэнэсансу да Барока перыяду ў гісторыі беларускай літаратуры. Асоба Гальяша Пельгрымоўскага і яго творчасць дастаткова паказальныя і выяўляюць ўсю поліфанічнасць культурнага кантэксту канца XVI ст. Літаратурная спадчына пісьменніка вывучана фрагментарна і патрабуе далейшага даследавання, лацінамоўныя творы Пельгрымоўскага патрабуюць перакладу на беларускую мову.

Аб’ект даследавання – польскамоўная і лацінамоўная літаратурная спадчына Гальяша Пельгрымоўскага.

Прадмет даследавання – спецыфічныя рысы практыкі эстэтычнага пазнання чытача і літаратара ў канцы XVI – пачатку XVII стст.; мастацкая спецыфіка лацінамоўных і польскамоўных твораў Гальяша Пельгрымоўскага.

Асноўныя вынікі даследавання і іх навізна – усталяванне літаратурнай традыцыі ў дачыненні да выдання Г. Пельгрымоўскага «Пра герояў у Касцёле Божым», а таксама ўвядзенне ў кантэкст гісторыі беларускай літаратуры лацінамоўнага ліста Гальяша Пельгрымоўскага да Тэадора Скуміна Тышкевіча, тэкст якога дагэтуль практычна не разглядаўся ў навуковым дыскурсе Беларусі. Упершыню былі перакладзены асобныя часткі лацінамоўных твораў Пельгрымоўскага, а таксама даследавалася рэцэпцыя антычных аўтараў і сачыненняў гуманістаў, прыналежаючых да культурнай прасторы Паўночнага Рэнэсансу, у творчасці Гальяша Пельгрымоўскага.

Поўны аб’ём магістарскай дысертацыі – 58 старонак.

Колькасць выкарыстаных бібліяграфічных крыніц – 60.

Общая характеристика работы

Ключевые слова: ПРАКТИКА ЭСТЕТИЧЕСКОГО ПОЗНАНИЯ, ГОРИЗОНТ ОЖИДАНИЙ ЧИТАТЕЛЯ, РЕЦЕПЦИЯ, СЕВЕРНЫЙ РЕНЕССАНС, ЖАНР, БАРОККО, ПИСЬМО, ТРАДИЦИЯ.

Цель исследования – выявление специфики практики эстетического познания читателя и литератора (Гальяша Пельгримовского) на рубеже эпох Ренессанса и Барокко (конец XVI – начало XVII вв.).

Актуальность исследования связана с необходимостью концептуального осмысления специфики переходного от Ренессанса к Барокко периода в истории белорусской литературы. Личность Гальяша Пельгримовского и его творчество достаточно показательны и выявляют всю полифоничность культурного контекста конца XVI в. Литературное наследие писателя изучено фрагментарно и требует дальнейшего исследования, латиноязычные произведения Пельгримовского требуют перевода на белорусский язык.

Объект исследования – польскоязычное и латиноязычное литературное наследие Гальяша Пельгримовского.

Предмет исследования – специфические черты практики эстетического познания читателя и литератора в конце XVI – начале XVII вв.; художественная специфика латиноязычных и польскоязычных произведений Гальяша Пельгримовского.

Основные выводы исследования и их новизна – установление литературной традиции в отношении издания Г. Пельгримовского «Про героев в Костёле Божьем», а также введение в контекст истории белорусской литературы латиноязычного письма Гальяша Пельгримовского к Теодору Скумину Тышкевичу, текст которого до нашего времени практически не рассматривался в научном дискурсе Беларуси. Впервые были переведены отдельные части латиноязычных произведений Пельгримовского, а также исследовалась рецепция античных авторов и сочинений гуманистов, принадлежащих культурному пространству Северного Возрождения, в творчестве Гальяша Пельгримовского.

Полный объём магистерской диссертации – 58 страниц.

Количество использованных библиографических источников – 60.

Summary

Keywords: PRACTICE OF AESTHETIC EXPERIENCE, HORIZON OF EXPECTATIONS OF READER, RECEPTION, NORTHERN RENAISSANCE, GENRE, BAROQUE, LETTER, TRADITION.

The primary purpose of the research – to determine the peculiarity of the practice of aesthetic experience of Reader and Writer (Helias Pilgrimovius) at the turn of the Renaissance and the Baroque (the end of 16 c. – the beginning of 17 c.).

The actuality of the research is connected with the necessity of conceptual understanding of the transitional period from the Renaissance to the Baroque in the history of Belarusian literature. The personality of Helias Pilgrimovius and his works are quite significant and reveal all the polyphony of the cultural context at the end of XVI c. Literary heritage of the writer is investigated fragmentarily and need to be investigated further, the latin works of Helias Pelgrimovius need to be translated into Belarusian.

The object of the research – Polish and Latin literary heritage of Helias Pilgrimovius.

The scope of the research – specific traits of the practice of aesthetic experience of Reader and Writer at the end of 16 c. – the beginning of 17 c.; the art peculiarity of Latin and Polish works of Helias Pilgrimovius.

Scientific novelty of the research – the determination of literary tradition of Pilgrimovius' edition "About the heroes in the Church of God" and introduction of the Latin Pilgrimovius' letter to Theodor Skumin Tyshkevich into the context of the history of Belarusian literature, that wasn't studied until now in the scientific discourse of Belarus. Several parts of the Latin works of Pilgrimovius were translated for the first time, and the reception of ancient authors and works of humanists, belonging to the cultural area of Northern Renaissance, was studied in the works of Helias Pilgrimovius for the first time too.

The content of the research – 58 pages.

The amount of the used bibliographical sources – 60.